

યાત્રાના વિકલ્પો

(૧) શ્રી સમ્મેદશિખરજી, પંચતીર્થ, ખન્ડગિરિ-ઉદયગિરિ યાત્રા

યાત્રા રૂટ - પારસનાથથી કોલકાતા (૧૦ દિવસ)

પારસનાથથી શ્રી સમ્મેદશિખરજી - ૨૩ કિ.મી.,
ગિરડીહથી નવાદા - ૧૭૦ કિ.મી.,
ગુણાવાથી પાવાપુરી - ૨૩ કિ.મી.,
નાલંદાથી કુન્ડલપુર - ૨ કિ.મી.,
રાજગૃહીથી ચંપાપુરી - ૨૨૫ કિ.મી.,
ભાગલપુરથી મંદારહિલ - ૫૦ કિ.મી.,
કોલકાતાથી ભુવનેશ્વર - ૪૨૫ કિ.મી.,
ખન્ડગિરિથી ઉદયગિરિ - ૨ કિ.મી.,
જગન્નાથપુરીથી કોલકાતા - ૪૭૫ કિ.મી.

શ્રી સમ્મેદશિખરજીથી ગિરડીહ - ૩૨ કિ.મી.,
નવાદાથી ગુણાવા - ૩ કિ.મી.,
પાવાપુરીથી નાલંદા - ૨૮ કિ.મી.,
કુન્ડલપુરથી રાજગૃહી - ૧૨ કિ.મી.,
ચંપાપુરીથી ભાગલપુર - ૪ કિ.મી.,
મંદારહિલથી કોલકાતા - ૩૮૦ કિ.મી.,
ભુવનેશ્વરથી ખન્ડગિરિ - ૮ કિ.મી.,
ઉદયગિરિથી જગન્નાથપુરી - ૬૦ કિ.મી.,

(૨) શ્રી સમ્મેદશિખરજી તથા પંચતીર્થ યાત્રા

યાત્રા રૂટ - પારસનાથથી ગયા (૮ દિવસ)

પારસનાથથી શ્રી સમ્મેદશિખરજી - ૨૩ કિ.મી.,
ગિરડીહથી દેવઘર - ૧૨૫ કિ.મી.,
મંદારગિરિથી ચંપાપુરી - ૫૫ કિ.મી.,
ભાગલપુરથી નવાદા - ૨૦૫ કિ.મી.,
ગુણાવાથી પાવાપુરી - ૨૩ કિ.મી.,
નાલંદાથી કુન્ડલપુર - ૨ કિ.મી.,
રાજગૃહીથી બોધગયા - ૬૫ કિ.મી.,

શ્રી સમ્મેદશિખરજીથી ગિરડીહ - ૩૨ કિ.મી.,
દેવઘરથી મંદારગિરિ - ૬૫ કિ.મી.,
ચંપાપુરીથી ભાગલપુર - ૪ કિ.મી.,
નવાદાથી ગુણાવા - ૩ કિ.મી.,
પાવાપુરીથી નાલંદા - ૨૮ કિ.મી.,
કુન્ડલપુરથી રાજગૃહી - ૧૨ કિ.મી.,
બોધગયાથી ગયા - ૧૨ કિ.મી.

(૩) શ્રી સમ્મેદશિખરજી તથા બુન્ટેલખન્ડ યાત્રા

યાત્રા રૂટ - ઈંદોરથી ઈંદોર (૧૫ દિવસ)

ઈંદોરથી ભાગ્યોદય (સાગર) - ૩૩૫ કિ.મી.,
નેનાગિરિથી દ્રોણગિરિ - ૯૦ કિ.મી.,
ખજુરાહોથી અલાહાબાદ - ૨૭૫ કિ.મી.,
બનારસથી ઈસરી (પારસનાથ) - ૩૬૦ કિ.મી.,
શ્રી સમ્મેદશિખરજીથી ગિરડીહ - ૩૨ કિ.મી.,
દેવઘરથી મંદારગિરિ - ૬૫ કિ.મી.,
ચંપાપુરીથી ભાગલપુર - ૪ કિ.મી.,
નવાદાથી ગુણાવા - ૩ કિ.મી.,
પાવાપુરીથી નાલંદા - ૨૮ કિ.મી.,
કુન્ડલપુરથી રાજગૃહી - ૧૨ કિ.મી.,
પટનાથી આરા - ૫૦ કિ.મી.,
સિદ્ધપુરીથી ચન્દ્રપુરી - ૧૮ કિ.મી.,
પન્નાથી કુન્ડલગિરિ - ૧૬૫ કિ.મી.,
કોનાજીથી મઢીયાજી - ૩૦ કિ.મી.,
જબલપુરથી ભોજપુર - ૨૬૦ કિ.મી.,
પુષ્પગિરિથી ઈંદોર - ૭૦ કિ.મી.

ભાગ્યોદયથી નૈનાગિરિ - ૩૭ કિ.મી.,
દ્રોણગિરિથી ખજુરાહો - ૧૧૫ કિ.મી.,
અલાહાબાદથી બનારસ - ૧૨૫ કિ.મી.,
પારસનાથથી શ્રી સમ્મેદશિખરજી - ૨૩ કિ.મી.,
ગિરડીહથી દેવઘર - ૧૨૫ કિ.મી.,
મંદારગિરિથી ચંપાપુરી - ૫૫ કિ.મી.,
ભાગલપુરથી નવાદા - ૨૦૫ કિ.મી.,
ગુણાવાથી પાવાપુરી - ૨૩ કિ.મી.,
નાલંદાથી કુન્ડલપુર - ૨ કિ.મી.,
રાજગૃહીથી પટના - ૭૫ કિ.મી.,
આરાથી સિદ્ધપુરી - ૨૩૨ કિ.મી.,
ચન્દ્રપુરીથી પન્ના - ૩૫૫ કિ.મી.,
કુન્ડલગિરિથી કોનાજી - ૧૦૦ કિ.મી.,
મઢીયાજીથી જબલપુર - ૬ કિ.મી.,
ભોજપુરથી પુષ્પગિરિ - ૧૫૦ કિ.મી.,

(૪) બુન્ટેલખન્ડ યાત્રા - યાત્રા રૂટ - ઈંદોરથી ઈંદોર (૧૦ દિવસ)

ઈંદોરથી મક્સીજી - ૭૦ કિ.મી.,
બજરંગગઢથી અશોકનગર - ૫૫ કિ.મી.,
થુબૌનજીથી મંદારગિરિ - ૨૫ કિ.મી.,
ચંદેરીથી સેરૌનજી - ૩૦ કિ.મી.,
લલિતપુરથી દેવગઢ - ૩૩ કિ.મી.,
પવાજીથી કરગુંવા પાર્શ્વનાથ - ૫૦ કિ.મી.,
સોનાગિરિથી ઓરછા - ૭૦ કિ.મી.,
પપૌરાજીથી અહારજી - ૨૭ કિ.મી.,

મક્સીજીથી બજરંગગઢ - ૨૧૬ કિ.મી.,
અશોકનગરથી થુબૌનજી - ૪૫ કિ.મી.,
મંદારગિરિથી ચંદેરી - ૨ કિ.મી.,
સેરૌનજીથી લલિતપુર - ૧૮ કિ.મી.,
દેવગઢથી પવાજી - ૭૮ કિ.મી.,
કરગુંવા પાર્શ્વનાથથી સોનાગિરિ - ૫૫ કિ.મી.,
ઓરછાથી પપૌરાજી - ૮૫ કિ.મી.,
અહારજીથી ખજુરાહો - ૧૨૦ કિ.મી.,

બજુરાહોથી દ્રોણગિરિ - ૧૧૫ કિ.મી.,
નેનાગિરિથી કુન્ડલગિરિ - ૧૫૦ કિ.મી.,
કોનાજીથી મઢીયાજી - ૩૦ કિ.મી.,
પનાગરથી ભાગ્યોદય (સાગર) - ૧૮૦ કિ.મી.,
ભોજપુરથી પુષ્પગિરિ - ૧૫૦ કિ.મી.,

દ્રોણગિરિથી નેનાગિરિ - ૯૦ કિ.મી.,
કુન્ડલગિરિથી કોનાજી - ૧૦૦ કિ.મી.,
મઢીયાજીથી પનાગર - ૧૨ કિ.મી.,
ભાગ્યોદયથી ભોજપુર - ૨૦૦ કિ.મી.,
પુષ્પગિરિથી ઈંદોર - ૭૦ કિ.મી.

(૫) બાવનગજા - સિદ્ધવરકૂટ - માલવા યાત્રા - યાત્રા રૂટ - ઈંદોરથી ઈંદોર (૩ દિવસ)

ઈંદોરથી સિદ્ધવરકૂટ - ૭૮ કિ.મી.,
ણમોકારધામથી ઉન - ૧૧૦ કિ.મી.,
બાવનગજાથી માંડવ - ૧૨૬ કિ.મી.,
માનતુંગગિરિથી બનેડિયાજી - ૬૨ કિ.મી.,
મક્સીજીથી પુષ્પગિરિ - ૬૫ કિ.મી.,

સિદ્ધવરકૂટથી ણમોકારધામ - ૨૦ કિ.મી.,
ઉનથી બાવનગજા - ૮૦ કિ.મી.,
માંડવથી માનતુંગગિરિ (ધાર) - ૪૨ કિ.મી.,
બનેડિયાજીથી મક્સીજી - ૧૧૪ કિ.મી.,
પુષ્પગિરિથી ઈંદોર - ૭૦ કિ.મી.

(૬) રાજસ્થાન યાત્રા - યાત્રા રૂટ - જયપુરથી જયપુર (૩ દિવસ)

જયપુરથી સાંગાનેર - ૧૦ કિ.મી.,
પદમપુરાથી તિજારા - ૨૨૦ કિ.મી.,
શ્રી મહાવીરજીથી ચમત્કારજી - ૧૧૫ કિ.મી.,
સવાઈ માધોપુરથી જયપુર - ૧૫૦ કિ.મી.

સાંગાનેરથી પદમપુરા - ૩૩ કિ.મી.,
તિજારાથી શ્રી મહાવીરજી - ૧૮૦ કિ.મી.,
ચમત્કારજીથી સવાઈ માધોપુર - ૭ કિ.મી.,

(૭) શ્રવણબેલગોલા યાત્રા - યાત્રા રૂટ - બેંગલોરથી બેંગલોર (૬ દિવસ)

બેંગલોરથી મૈસુર - ૧૪૦ કિ.મી.,
ગોમ્મટગિરિથી વૃન્દાવન ગાર્ડન - ૩૦ કિ.મી.,
શ્રવણબેલગોલાથી હલેબીડ - ૮૦ કિ.મી.,
બેલૂરથી ધર્મસ્થળ - ૧૧૦ કિ.મી.,
વેણૂરથી મૂડબિદ્રી - ૨૭ કિ.મી.,
કારકલથી વારાંગ - ૪૦ કિ.મી.,
હૂમયા પદ્માવતીથી બેંગલોર - ૨૯૦ કિ.મી.

મૈસુરથી ગોમ્મટગિરિ - ૪૦ કિ.મી.,
વૃન્દાવન ગાર્ડનથી શ્રવણબેલગોલા - ૮૫ કિ.મી.,
હલેબીડથી બેલૂર - ૧૬ કિ.મી.,
ધર્મસ્થળથી વેણૂર - ૩૫ કિ.મી.,
મૂડબિદ્રીથી કારકલ - ૧૮ કિ.મી.,
વારાંગથી હૂમયા પદ્માવતી - ૧૨૦ કિ.મી.,

(૮) શ્રવણબેલગોલા યાત્રા તથા દક્ષિણ પ્રવાસ

યાત્રા રૂટ - ચેન્નાઈથી ચેન્નાઈ (૧૪ દિવસ)

ચેન્નાઈથી મહાબલીપુરમ - ૬૦ કિ.મી.,
પોંડીચેરીથી ત્રિચિનાપલ્લી - ૨૦૦ કિ.મી.,
રામેશ્વરમ્થી કન્યાકુમારી - ૨૫૦ કિ.મી.,
મદુરાઈથી કોડાઈકેનાલ - ૧૧૩ કિ.મી.,
ઉટ્ટીથી બાંદીપુર (વન્ય જીવન માટે) - ૭૦ કિ.મી.,
મૈસુરથી ગોમ્મટગિરિ - ૪૦ કિ.મી.,
વૃન્દાવન ગાર્ડનથી શ્રવણબેલગોલા - ૮૫ કિ.મી.,
હલેબીડથી બેલૂર - ૧૬ કિ.મી.,
ધર્મસ્થળથી વેણૂર - ૩૫ કિ.મી.,
મૂડબિદ્રીથી કારકલ - ૧૮ કિ.મી.,
વારાંગથી હૂમયા પદ્માવતી - ૧૨૦ કિ.મી.,
બેંગલોરથી ચેન્નાઈ - ૩૫૫ કિ.મી.

મહાબલીપુરમથી પોંડીચેરી - ૧૬૦ કિ.મી.,
ત્રિચિનાપલ્લીથી રામેશ્વરમ્ - ૩૧૭ કિ.મી.,
કન્યાકુમારીથી મદુરાઈ - ૨૦૦ કિ.મી.,
કોડાઈકેનાલથી ઉટ્ટી - ૩૧૦ કિ.મી.,
બાંદીપુરથી મૈસુર - ૫૦ કિ.મી.,
ગોમ્મટગિરિથી વૃન્દાવન ગાર્ડન - ૩૦ કિ.મી.,
શ્રવણબેલગોલાથી હલેબીડ - ૮૦ કિ.મી.,
બેલૂરથી ધર્મસ્થળ - ૧૧૦ કિ.મી.,
વેણૂરથી મૂડબિદ્રી - ૨૭ કિ.મી.,
કારકલથી વારાંગ - ૪૦ કિ.મી.,
હૂમયા પદ્માવતીથી બેંગલોર - ૨૮૦ કિ.મી.,

તીર્થો અને યાત્રાનો હેતુ

સ્વાવલંબી ઉપયોગરૂપ સ્વરૂપને સાધીને જેઓ જે ક્ષેત્રથી સિદ્ધ થયા છે, તે જ ક્ષેત્રે સમશ્રેણીએ ઉર્ધ્વ સિદ્ધપણે તેઓ બિરાજે છે. તેમના સ્મરણના કારણરૂપ આ તીર્થો નિમિત્ત છે.

- પરમ પૂજ્ય ગુરુદેવશ્રી કાનજીસ્વામી

યાત્રાએ જવાનો હેતુ એ છે કે ગૃહવાસની ઉપાધિથી નિવૃત્તિ લેવાય. સો, બસો કે પાંચસો રૂપિયા ઉપરથી મૂર્છા ઓછી થાય. પરદેશમાં, યાત્રાધામમાં, પર્યટન કરતા કોઈ સત્પુરુષ જ્ઞાની જડે તો કલ્યાણ થાય. આ કારણથી યાત્રા કરવાનું કહ્યું છે.

- શ્રીમદ્ રાજચંદ્રજી

હે યોગી ! જે પદને દેખવા માટે તું અનેક તીર્થોમાં ભ્રમતો રહે છે,
તે શિવપદ બહારના તીર્થોમાં શોધ્યું.

પણ તે પદને દેખવા માટે તે અંતર સ્વભાવમાં દષ્ટિ ન કરી.